

felle sarnalist moa-ilmas tännini weel kuskil innimese film ei olnud näinud. Seda uhked merewäge nähes, tuli arvata, et need sõariistadega täidetud laewad ei mitte üksnes Weneriiki, waid kõik ilma-maid saaks ärrawõitma, ehk puruks ja pihuks tegema. Mõned laewamehed uskusid uhkel meelel, et kui laewad meie kaldale jõuawad, siis on wõit kohe kääs! Ja räägitsakse ühest laewade ülempäälisust, kes kiites olli lubanud — ehk kül minno kõrwad seda ei kuulnud: — keskhommiko eineks Kroonstadti wõtta ja lõunefööma wõtmiseks Peterburri minna!

Inglis surma- ja tule-ahwartajatega täidetud laewu liikus Mustal ja Soome merel kui sipelga peret, ja arwatakse, et vähämalt wiistuhat suurruki nende laewade põues merepinnal ujus, seal hulgas palju raudtorusi, mis üle penikoorma kaugusele rohkem neljaleisikasti kuulisi jõudsid kihutada. Peale nimetud merel ujuwaid laewu seisis weel neljas Inglis sadamas sadakuuskümmendüks sõalaewa, kuustuhat kahelsa saea suurtükidega, osalt juba walmis, osalt walmisjaamisele ligi. Uga ei oltud weel nendega rahul, waid lasti 39 uut laewa lisaks ehitada, nõnda et kui mingi kogemata äpardusel Mustal ja Soome merel kõik uhke merewägi, wiimse mehe ja rotiga tükis otsa oleks saanud, ehk merepõhja waunud, lühikese aea pärast, uus weel tugewam merewägi kohe asemel oleks olnud, kellel kaks sada laewa ja kahesse tuhat suurruki käsutawaks olid. — Siin peame weel meeletuletama, et üks suur osa Prantsuse merewäge

Inglase wääga seltsis meie Weneriigi wastas sõidimas oli.“

Kui palju rahakulu selle laewade hulga ehitamine ja täielik wäljawalmistamine tarwitanud, seda ei jõua mina ülesarwata, aga niipaljo tohin tõtelikult tunnistada, et miljoni hõberublasti siin mite enam tosinate ja sadande kaupa ei tohi lugeda, waid miljoni tuhanded selle asja tarbeks ära kulufid. Miljoni nimi näitab lugedes pisuke, ja mida sojedamast meie niisugust nime sõnal keele peale tõstame, seda pisemaks waub wiimaks suure numri tähendus. Selle pärast arwan mõnele lugejalle tuluks, kui miljoni natuke pikemalt ärraseletan. Üks miljon ei ole enam ega vähäm kui tuhat kord tuhat. Noh, mõtleb mõnni mees: se ei lähä ka weel liiale. Palun sind, sõber! wõtta korra pisukeseks waewaks ja loe mude üks miljon erinewi ehk wiljaterasi salwest wälja, mis läbi sa kõige selgemat otsust saaksid. Setu salwe sõrwa peale ja haka üks, kaks, kolm, neli — ja ika nõnda edasi lugema sunni sada, aega mööda üks tuhat täis saab. Targemad mehed on arwanud, et üks türe lugeja 137 ühe minuti sees wäljaloeb, mina olen asja ise mõne korra katsunud, aga ei jõudnud enam kui sadakaksikümmend minutis lugeda. Peaksid sina minust kiirem lugemisel olema ja sadakolmikümmend seitse minutis lugema, siis tahan sulle tõtelikult kullutada, kui palju aega miljoni wäljalugemine ära kulutab. Tahad sa aewiitmata ühtepuhko iwi lugeda, siis peaksid sa wiis päewa ja wiis ööd